

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS FISKALINĖS VALDYSENOS ĮSTATYMO ĮGYVENDINIMO

Lietuvos Respublikos finansų ministerija **pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos fiskalinės valdysenos įstatymo įgyvendinimo“ projektą** (toliau – Nutarimo projektas). Nutarimo projektas apsprastytas 2026 m. balandžio 21 d. tarpinstituciniame pasitarime (toliau – TAP). Į Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pateiktas techninio pobūdžio pastabas atsižvelgta, atitinkamai patikslinant Nutarimo projektą.

Nutarimo projektu įgyvendinamos Lietuvos Respublikos fiskalinės valdysenos įstatymo (toliau – Valdysenos įstatymas) nuostatos, susijusios su: 1) ekonominės raidos scenarijaus (toliau – ERS) rengimu; 2) Lietuvos vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinio struktūrinio plano (toliau – FSP) ir metinės pažangos ataskaitos (toliau – MPA), kaip FSP ir MPA suprantami pagal 2024 m. balandžio 29 d. Europos Tarybos reglamentą (ES) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97, rengimu ir įgyvendinimu.

Atsižvelgiant į tai, kad Valdysenos įstatymas apima principines nuostatas, susijusias su ERS ir FSP bei MPA rengimu, Nutarimo projektu siekiama konsoliduoti ERS ir FSP bei MPA rengimo teisinį reglamentavimą. Šiuo metu ERS rengimo tvarka nustatyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. balandžio 13 d. nutarimu Nr. 369 „Dėl Ekonominės raidos scenarijaus rengimo ir skelbimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Nutarimas Nr. 369), o FSP ir MPA rengimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2025 m. vasario 5 d. nutarimas Nr. 48 „Dėl Lietuvos vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinio struktūrinio plano ir metinės pažangos ataskaitos rengimo ir įgyvendinimo“ (toliau – Nutarimas Nr. 48).

Nutarimo projektu siūloma:

- patvirtinti Vidutinės trukmės laikotarpio Lietuvos fiskalinio struktūrinio plano ir metinės pažangos ataskaitos rengimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašą (toliau – FSP ir MPA aprašas);
- patvirtinti Ekonominės raidos scenarijaus rengimo ir skelbimo tvarkos aprašą (toliau – ERS aprašas);
- pripažinti netekusiais galios Nutarimą Nr. 369 ir Nutarimą Nr. 48.

Valdysenos įstatymo 12 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Vyriausybė arba jos įgaliota institucija Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka ne rečiau kaip vieną kartą per 3 metus atlieka vertinimus ir parengia ataskaitas dėl Lietuvos Respublikos Seimo tvirtinamo vidutinės trukmės konsoliduotojo biudžeto formuojamos politikos poveikio: 1) valdžios sektoriaus finansų tvarumui; 2) tvariam ir integraciniam augimui, atsižvelgdama į klimato kaitos keliamą riziką ekonomikai ir valdžios sektoriaus finansams (makrofiskalinę riziką), jos

paskirstymą bei poveikį aplinkai, (toliau – vertinimų ataskaitos). Valdysenos įstatymo 12 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad vertinimų ataskaitos skelbiamos ir Seimui teikiamos Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

Nutarimo projektu nesiūloma nustatyti vertinimų ataskaitų rengimo, skelbimo ir teikimo Seimui tvarkos aprašų, nes šiuo metu dar nėra nuspręsta, kuri institucija ar institucijos atliks vertinimus ir rengs vertinimų ataskaitas. Vertinimų ataskaitos pirmą kartą turėtų būti rengiamos ne vėliau kaip 2028 metais.

Vertinimų atlikimas ir vertinimų ataskaitų rengimas Valdysenos įstatyme numatytas perkeliant 2024 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyvos (ES) 2024/1265, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/85/ES dėl reikalavimų valstybių narių biudžeto sistemoms, nuostatas į nacionalinę teisę. Atkreipiame dėmesį, kad šiuo metu Europos Komisija (toliau – EK) kartu su Europos Sąjungos valstybėmis narėmis vis dar diskutuoja dėl vertinimų bendrų gairių ir galimos bendros metodikos. Paašškėjus metodinėms gairėms, Vyriausybės nutarimą dėl Valdysenos įstatymo įgyvendinimo reikės papildyti vertinimų atlikimo ir vertinimų ataskaitų rengimo aprašais.

Toliau dėstomoje lentelėje pateikta informacija apie Nutarimo projektu teikiamus pasiūlymus ir jiems įgyvendinti svarbi informacija.

I. Sprendžiama problema	<p>Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad Seimas nustato grynujų išlaidų, kaip jos suprantamos pagal Reglamentą (ES) 2024/1263, augimo ribas. Valdysenos įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad Seimo nustatytos grynujų išlaidų augimo ribos turi būti nurodytos Vyriausybės tvirtinamame FSP. Valdysenos įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad ERS Vyriausybės nustatyta tvarka rengia ir skelbia Finansų ministerija.</p> <p>Nutarimo projektu siekiama patvirtinti 2 aprašus: FSP ir MPA aprašą ir ERS aprašą, kurie pakeistų atitinkamai Nutarime Nr. 48 ir Nutarime Nr. 369 numatytą reglamentavimą, jį aktualizuojant ir įgyvendinant Valdysenos įstatymo nuostatas.</p> <p>1) FSP ir MPA aprašu būtų:</p> <ul style="list-style-type: none"> – patikslintas pareigų, susijusių su FSP ir MPA fiskalinės ir struktūrinės – investicinės dalių parengimu, pasiskirstymas; – nustatytas įpareigojimas Finansų ministerijai rengti Seimo nutarimą dėl grynujų išlaidų augimo ribų nustatymo (toliau – Seimo nutarimas); – nustatytos Seimo nutarimo rengimo procedūros. <p>2) ERS aprašu būtų:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nustatytas informacijos teikimas Finansų ministerijai pagal institucijų kompetencijos sritį ir šios informacijos teikimo terminai; – nustatyti Finansų ministerijos veiksmai rengiant ERS; – nustatyti ERS skelbimo terminai.
-------------------------	---

<p>II. Siūlomos priemonės</p>	<p>FSP ir MPA aprašu siūlomas reglamentavimas susijęs su institucijų atsakomybe rengiant ir įgyvendinant FSP ir rengiant MPA iš esmės lieka toks, koks jis nustatytas Nutarime Nr. 48. FSP apraše, palyginti su Nutarimu Nr. 48, siūlomi pakeitimai susiję su koordinacinės grupės FSP ir MPA parengti ir įgyvendinti (toliau – Koordinacinė grupė), viešosios įstaigos Vyriausybės strateginės analizės centro ir Finansų ministerijos užduotimis, numatant, kad:</p> <p>Koordinacinė grupė:</p> <ul style="list-style-type: none"> – inicijuoja ir užtikrina dialogą su EK pagal Reglamento (ES) 2024/1263 12 straipsnį (toliau – dialogas su EK) dėl FSP struktūrinės – investicinės dalies. Koordinacinė grupė skiria savo narius dalyvauti dialogo su EK susitikimuose. Atitinkamai, Koordinacinei grupei užtikrinant dialogą su EK, o viešajai įstaigai Vyriausybės strateginės analizės centrui organizuojant ir techniškai aptarnaujant šį dialogą, Nutarimo projekte numatytas 7.4 papunktis, pagal kurį ministerijos vykdytų dialogą su EK dėl FSP struktūrinės – investicinės dalies; – apsveria klausimą dėl siūlymo Vyriausybei naudotis Reglamento (ES) 2024/1263 14 straipsnyje numatyta koregavimo laikotarpio pratęsimo galimybe. <p>Viešoji įstaiga Vyriausybės strateginės analizės centras organizuoja ir techniškai aptarnauja dialogą su EK dėl FSP struktūrinės – investicinės dalies.</p> <p>Finansų ministerija:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rengia ir teikia EK prašymą pateikti Lietuvai techninę informaciją – gaires dėl grynujų išlaidų augimo ribų, atitinkančių Reglamente (ES) 2024/1263 nustatytus valdžios sektoriaus finansų tvarumo kriterijus, nustatymo; – inicijuoja, vykdo ir techniškai aptarnauja dialogą su EK dėl FSP fiskalinės dalies; – vadovaudamasi Valdysenos įstatymo 6 straipsnio 3 dalimi, rengia Seimo nutarimo projektą ir atitinkamo Vyriausybės nutarimo dėl pritarimo jam projektą ir juos pateikia Vyriausybei svarstyti; – rengdama FSP ir MPA fiskalinės dalies projektus, juose pateikia informaciją, reikalingą Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniam įstatymui įgyvendinti: Seimo nustatytas grynujų išlaidų augimo ribas, centrinės valdžios bendrojo pagrindinio kapitalo formavimo išlaidų, išskyrus Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšas, rodiklį, jeigu naudojamosi Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 3 straipsnio 5 dalyje
-------------------------------	---

	<p>nurodytu valdžios sektoriaus fiskalinės drausmės taisyklės lankstumu, kitą informaciją apie valdžios sektoriaus finansus;</p> <p>– parengia informaciją apie grynųjų išlaidų augimo ribų viršijimo ir (arba) centrinės valdžios bendrojo pagrindinio kapitalo formavimo išlaidų, išskyrus Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšas, rodiklio nepasiekimo priežastis, kurių paaiškinimą, nurodytą Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 4 straipsnyje, Ministras Pirmininkas turi pateikti Seime. Parengtą informaciją raštu pateikia Ministrui Pirmininkui ne vėliau kaip iki einamųjų metų gegužės 15 dienos.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad tam tikrų metų FSP parengimo veiksmų seka ir veiksmų atlikimo terminai gali būti skirtingi, priklausomai nuo to: 1) ar FSP rengiamas įprastu Reglamento (ES) 2024/1263 11 straipsnio 1 dalyje numatytu terminu, ar pagal Reglamento (ES) 2024/1263 15 straipsnį; 2) kokį sprendimą dėl naudojimosi koregavimo laikotarpio pratęsimo galimybe pagal Reglamento (ES) 2024/1263 14 straipsnį Vyriausybė priima, ne visiems FSP rengimo veiksams FSP apraše numatomi atlikimo terminai. FSP apraše, kaip ir galiojančiame Nutarime Nr. 48, siūloma numatyti, kad konkretaus FSP rengimo veiksmų grafiką nustatytų Koordinacinė grupė.</p> <p>ERS aprašu pakeitimai siūlomi įvertinus daugiamečių ERS rengimo ir skelbimo procesų praktiką, susiformavusį reikalingos informacijos poreikį ir Valstybės duomenų agentūros duomenų skelbimo kalendorių. Palyginti su Nutarimu Nr. 369, siūloma patikslinti ERS rengti reikalingos informacijos ir duomenų, institucijų teikiamų Finansų ministerijai, imtį, jos pateikimo terminus ir teikėjų sąrašą. Į ERS aprašą siūloma įtraukti 2 naujas institucijas – Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministeriją ir Valstybinę energetikos reguliavimo tarybą – atsižvelgiant į jų disponuojamos informacijos poreikį. Šios institucijos informaciją Finansų ministerijai teikdavo ir anksčiau, tačiau iki šiol nebuvo įtrauktos į ERS aprašą.</p>
III. Priemonių kaštai	Nutarimo projekto rengimo metu nėra žinoma informacija apie galimas papildomas sąnaudas rengiant FSP, MPA ar ERS.
IV. Nauda visuomenei	<p>Priėmus Nutarimo projektą, bus nustatytas pareigų rengti ir įgyvendinti FSP, MPA, taip pat rengti ERS pasiskirstymas, sustiprinant fiskalinę valdyseną Lietuvoje.</p> <p>Nustatytos fiskalinės drausmės procedūros, įskaitant įgyvendinant fiskalinę valdyseną dalyvaujančių juridinių asmenų pareigas, teises ir funkcijas, prisidės prie skaidraus viešųjų finansų valdymo.</p>

Nutarimo projektas neprieštarauja Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. XV-439 „Dėl Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, nuostatoms.

Nutarimo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas, vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu.

Nutarimo projektu įgyvendinamas Reglamentas (ES) 2024/1263. Nutarimo projektas nėra notifikuotinas EK pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“.

Nutarimo projekte neapibrėžiamos sąvokos ir jas įvardijantys terminai, kurie turėtų būti įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Nutarimo projektas paskelbtas Teisės aktų informacinėje sistemoje (toliau – TAIS).

Nutarimo projektą parengė Finansų ministerijos Finansų politikos departamento (direktorius Irmantas Mikulėnas, tel. +370 606 36 382, el. p. irmantas.mikulenas@finmin.lt) Fiskalinės valdysenos skyriaus vedėja Eglė Radzevičienė (tel. +370 658 78 039, el. p. egle.radzeviciene@finmin.lt) (FSP ir MPA aprašą) ir Makroekonomikos skyriaus patarėja Laura Mureikienė (tel. +370 690 32 014, el. p. laura.mureikiene@finmin.lt) (ERS aprašą).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 12 lapų.
2. Atitikties lentelė, 2 lapai.

Finansų ministras

Kristupas Vaitiekūnas